

Stegeborgs båtklubs medlemsblad

Ansluten till Östergötlands båtförbund

Utkik

Enligt sjötrafikföreskrifterna, eller som de numera benämns, Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om sjövägsregler, finns bestämmelser om utkik i regel 5.

Enligt regel 5 ska man alltid hålla noggrann utkik med syn, hörsel och andra tillgängliga hjälpmedel för att kunna bedöma situationen och risken för kollision föreligger.

Att använda kikaren ingår i gällande regelverk för att hålla tillräcklig utkik.

Detta innebär man alltid ska hålla noggrann utkik med syn, hörsel och andra tillgängliga hjälpmedel, såsom radar, AIS och kikare, för att kunna bedöma situationen och upptäcka kollisionsrisker. D.v.s. om man har kikare eller radar ombord ska utrustningen användas för att i tid uppmärksamma om kollisionsrisk föreligger.

Vid det senaste provet för förarintyg uppgav kursdeltagarna att det förekom en fråga om hur utkik ska hållas för att förhindra kollision. Frågan avsåg bland annat om en kikare ska användas om det finns en sådan ombord, vilket i detta fall var aktuellt.

Uppmärksam i sjökorten

Vid mörkernavigering är det viktigt att följa sjökortet noggrant och vara uppmärksam på detaljer, särskilt om man framför fartyget i hög fart eller väljer att lämna farleden.

I vårt område har det noterats att det kan vara svårt att uppfatta att fyren Jungfrusalen är placerad på en ö som ligger i de så kallade sjö4:an. Detta gäller i det senaste Båtsportkortet 2025 från Sjöfartsverket.

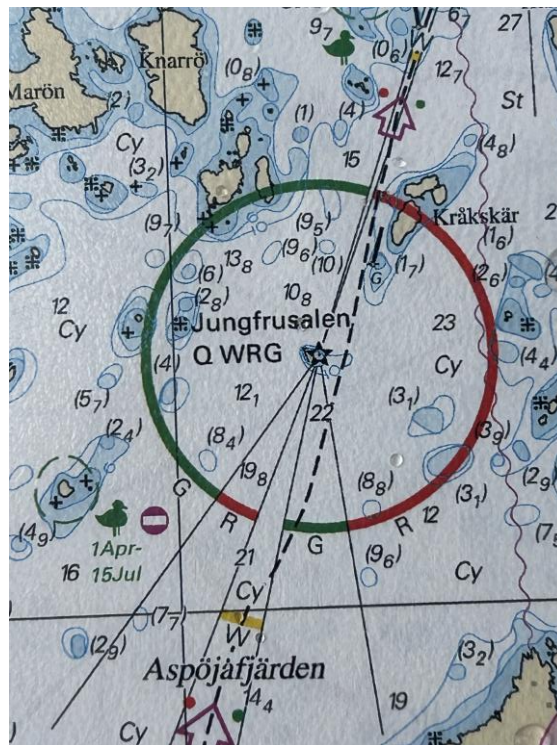

Bild från Sjöfartsverket båtsportkortet från 2025. Notera att man måste vara mycket observant på att det döljer sig en ö vid fyren Jungfrusalen.

Det finns en risk att man går på grund eller kolliderar med ön om man väljer att lämna farleden och passera på den sida av fyren där ön är belägen, särskilt vid mörkernavigering om man inte är tillräckligt uppmärksam på sjökortsinformationen.

Bedömningen är dock att det inte föreligger något fel i sjökortet. Öns storlek och utbredning återges i enlighet med den skala som används i området, 1:50 000, vilket innebär att redovisningen är korrekt utifrån båtsportkortets förutsättningar.

Fyren Jungfrusalnen och den lilla ön i riktning söderut. Notera också att själva ön påminner om en liggande jungfru.

I dag använder de flesta sjökortsplotter eller applikationer i surfplattor och mobiltelefoner som stöd till sjökorten vid mörkernavigering, vilket innebär att problemet inte längre kan anses vara särskilt omfattande, dock är det viktigt att man tänker på detta om man bara använder sina papperssjökort.

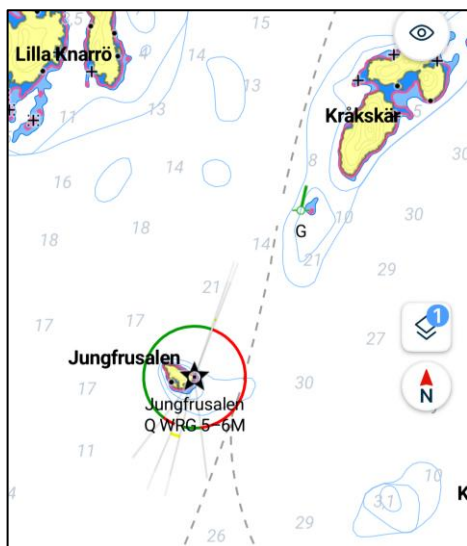

Bild från Skipp-appen som visar att ön blir betydligt tydligare vid förstoring.

Laylines

Nyare plottrar är i regel försedda med Laylines (slaglinjer) som kan användas vid segling för att visa den mest effektiva kursen i förhållande till vinden. Funktionen hjälper seglaren att bedöma när det är lämpligt att slå för att nå en

destination eller ett märke med så få slag (kursändringar) som möjligt.

Laylines som särskilt användbara vid kappsegling, men funktionen kan även användas vid vanlig segling för att planera en säker och effektiv väg mot destinationen. För att funktionen ska fungera krävs att plottern är ansluten till en vindgivare.

Funktionen visade när det är lämpligt att slå för att nå destinationen med minsta antal kursändringar och högsta möjliga effektivitet. Självt har jag använt det flera gånger under sommaren och är väldigt nöjd med detta.

På bilden kan man se att man följer en Laylines (grön linje). Man kan även se en röd linje, om man följer den gröna linjen där plotter föreslår att man ska "slå". Utöver detta kan man även se linjerna som är bäring till målet samt linjen för kurs över grund.

För att funktionen ska fungera optimalt kan användaren genom upprätta en egen polartabell (Polar Table). En polartabell är en sammanställning av den aktuella segelbåtens förväntade prestanda vid olika vindstyrkor och vindvinklar. Genom att använda denna information kan plottern beräkna optimala laylines samt den mest effektiva rutten mot en angiven destination. Flera moderna plottrar har redan fördefinierade polartabeller för specifika båtmodeller som kan användas direkt. Det är även möjligt att använda

Stegeborgs båtklubb medlemsblad

Ansluten till Östergötlands båtförbund

plotterns standardinställningar, vilka i många fall ger ett mycket bra resultat.

Trädgårdsmöbler Stegeborg

Båtklubben har vid flera tillfällen köpt in trädgårdsmöbler för att klubbmedlemmar och andra som avrustar sina båtar ska kunna sitta bekvämt, vila en stund och ta en kopp kaffe.

På bilden kan man se hur trädgårdsmöblerna används vid arbetet med båtarna när det uppställs på land.

Under sommarsäsongen är det klubbens vana att flytta trädgårdsmöblerna till bryggan vid båthuset. Vid sämre väder, eller när man väljer att "bryggsegla", brukar möblerna flyttas ut till den lilla gräsytan i anslutning till bryggan.

Trädgårdsmöblernas förvaringsplats under sommaren.

Det har hänt att stolarna, och ibland även bordet, har kommit på villovägar. Oftast har vi då hittat dem hos någon av

husbilsägarna som tillfälligt lånat dem. Så länge klubbens medlemmar själva inte använder möblerna är det naturligtvis inga problem, och de har alltid återlämnats efter användning.

Bild från sommaren 2026 som visar gräsytan där trädgårdsmöblerna tillfälligt placeras vid bryggsegling.

Nu, i mitten av juli, har vi dock kunnat konstatera att två stolar saknas. Trots efterforskningar har vi ännu inte lyckats hitta dem, vilket känns extra tråkigt eftersom klubben då behöver köpa nya. Det är naturligtvis möjligt att stolarna har gått sönder och därför kasserats, så det behöver inte innebära att någon avsiktligt har tagit med sig dem hem.

Om någon vet var stolarna finns eller har information om vad som kan ha hänt med dem, är vi tacksamma om ni hör av er till klubben.

Ordförande har ordet

Nu har i princip halva sommaren passerat, om vi räknar den fram till den 15 juli. Jag misstänker att många av er fortfarande har semester och får möjlighet att njuta av den fina tid på året vi befinner oss i nu.

Själv har min fru Lena och jag, i skrivande stund, redan avslarat semestern. Vår semester till sjöss varade i tre veckor med start vid midsommar. Under tiden hann vi segla till Byxelkrok och vidare till Västervik. Vädret var fantastiskt, med ett stabilt högtryck som låg kvar över vårt område under större delen av resan. Det gick åt en hel del solkräm med solskyddsfaktor 50 för att skydda sig från den starka solen och undvika att bli bränd.

Vår semester avslutades med en tripp till Dalhalla för att titta på Magnus Uggla. För er som inte känner till Dalhalla så är det en av Europas mest spektakulära utomhusarenor, belägen i det nedlagda kalkstensbrottet Draggångarna strax utanför Rättvik i Dalarna.

Konserten var naturligtvis fantastisk, och Magnus Uggla levererade en show fylld av energi, humor och odödliga hits. Det

fanns bara ett problem, och det var vädret. Det hade varit strålande ända fram tills förbandet till Magnus Uggla gick upp på scenen. Då öppnade sig himlen och regnet vräkte ner. Det fortsatte dessutom nästan oavbrutet under hela Magnus Ugglas konsert och upphörde först när den var slut.

Trots att man hade regnkappa på sig var man genomblöt ända in på bara kroppen. Kanske hade ett seglarställ och ett par gummistövlar gjort situationen lite mer uthärdlig.

Dalhalla, ösregn rådde när "kung Uggla" uppträdde.

När "Kung Uggla" drar igång finns det bara två lägen, fullt ös och ännu mer ös.

Första helgen efter semestern fick det bli bryggsegling, då SMHI varnade för kraftigt regn, åska och risk för hårda vindbyar. Väl i Stegeborg kunde vi dock konstatera att åskan stannade på behörigt avstånd och att det mestadels

Stegeborgs båtklubb's medlemsblad

Ansluten till Östergötlands båtförbund

bara regnade. I Norrköping var situationen betydligt mer besvärlig, med ihållande regn och flera översvämningar. Det klarade vi oss lyckligtvis undan i Stegeborg.

Bryggsegling deluxe i Stegeborg, torr om fötterna, blöt i prognosen.

Snart är det dags för årets sensommarträff, vår traditionsenliga kräftskiva vid Lindskär, som äger rum lördagen den 22 augusti. Vi får hoppas på gynnsamt väder med ljumma Lindskärsvindar och strålande solsken.

Om vi inte ses ute på havet innan dess, hoppas jag att vi träffas på sensommarträffen.

Alexander

Stegeborgs båthamn den 19 juli

Det syns när våra kunder är nöjda

Beräkna din premie idag, och välkommen att kontakta oss om du har några frågor kring din båtförsäkring.

Välkommen att försäkra din båt hos oss

Svenska Sjö är specialister på båtförsäkringar och har som ambition att erbjuda våra försäkringstagare kunnig, snabb och smidig skadehantering till låga premier. Dessutom ger vi våra försäkringstagare direkt återbäring på överskottet.

Tillsammans med båtorganisationerna arbetar vi ständigt med att utveckla **de bästa båtförsäkringarna** och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb.

Som medlem i SBU **försäkrar du din båt extra förmånligt**, utöver andra rabatter såsom nautisk kompetens.

Sedan 1967 har vi tryggt båtägare och båtklubbsmedlemmar i hela landet, så nästa gång nån vinkar, är det kanske en i gänget.

Svenska Sjö är stolta över att vara ägda av riktigt båtfolk, tillsammans utvecklar vi det svenska båtlivet.

Svenska Sjö

Vi delar Båtlivet med dig